ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)
της 25ης Ιανουαρίου 2007 *

Στην υπόθεση C-329/05,

με αντικείμενο αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 234 ΕΚ, που υπέβαλε το Bundesfinanzhof (Γερμανία) με απόφαση της 28ης Ιουνίου 2005, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 2 Σεπτεμβρίου 2005, στο πλαίσιο της δίκης

Finanzamt Dinslaken

κατά

Gerold Meindl,

παρισταμένης της:

Christine Meindl-Berger,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους P. Jann, πρόεδρο τμήματος, K. Lenaerts, E. Juhász, K. Schiemann και M. Ilešič (εισηγητής), δικαστές,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

γενικός εισαγγελέας: P. Léger
γραμματέας: B. Fülöp, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 17ης Μαΐου 2006,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

— η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, εκπροσωπούμενη από τους M. Lumma και U. Forsthoff,

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τους R. Lyal και W. Mölls,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 13ης Ιουλίου 2006,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 52 της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποιήσεως, άρθρου 43 ΕΚ).

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο εκδικάσεως διαφοράς μεταξύ του Finanzamt Dinslaken (στο εξής: Finanzamt) και του G. Meindl, με αντικείμενο την εκ μέρους του Finanzamt απόρριψη του αιτήματος του G. Meindl περί ενιαίας φορολογήσεως με τη σύζυγό του C. Meindl-Berger.

Το εθνικό νομικό πλαίσιο

3 Το άρθρο 26, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, του νόμου περί του φόρου εισοδήματος, όπως ίσχυε το 1997 (Einkommensteuergesetz 1997, στο εξής: EStG 1997), παρέχει στους μη ευρισκόμενους σε συνεχή διάσταση συζύγους το δικαίωμα να επιλέξουν να φορολογηθούν είτε ενιαία, σύμφωνα με το άρθρο 26b του νόμου αυτού, είτε χωριστά. Εντούτοις, η διάταξη αυτή εξαρτά το εν λόγω δικαίωμα επιλογής από την προϋπόθεση ότι αμφότεροι οι σύζυγοι υπόκεινται πλήρως στον φόρο, ήτοι ότι έχουν την κατοικία ή τη συνήθη διαμονή τους στη Γερμανία.

4 Πάντως, κατά το άρθρο 1a, παράγραφος 1, σημείο 2, του EStG 1997, το πλεονέκτημα της ενιαίας φορολογήσεως μπορεί να χορηγείται υπό ορισμένες προϋποθέσεις, λαμβανομένων υπόψη των εισοδημάτων του μη ευρισκόμενου σε συνεχή διάσταση συζύγου που κατοικεί στην αλλοδαπή. Τα εισοδήματα αυτά, καίτοι δεν υπόκεινται στον γερμανικό φόρο εισοδήματος, χρησιμοποιούνται ως στοιχείο υπολογισμού στο πλαίσιο του άρθρου 26b. Ειδικότερα, λαμβάνονται υπόψη κατά τον υπολογισμό του συντελεστή που πρέπει να εφαρμοστεί επί των εισοδημάτων του υποκείμενου στον γερμανικό φόρο εισοδήματος συζύγου, στο πλαίσιο της εφαρμογής του καλούμενου «συστήματος κατατμήσεως» («splitting»).

5 Προκειμένου να χορηγηθεί το πλεονέκτημα της ενιαίας φορολογήσεως, πρέπει, αφενός, ο σύζυγος που υπόκειται πλήρως στον φόρο να είναι υπήκοος κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ενώσεως ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου και η σύζυγός του να έχει την κατοικία ή τη συνήθη διαμονή της εκτός της Γερμανίας, αλλά σε κράτος μέλος της Ενώσεως ή του ΕΟΧ.

6 Αφετέρου, η ενιαία φορολόγηση είναι δυνατή μόνο στις περιπτώσεις που είτε τα εισοδήματα που πραγματοποίησαν και οι δύο σύζυγοι κατά το τελευταίο ημερολογιακό έτος υπόκεινται τουλάχιστον κατά 90 % στον γερμανικό φόρο εισοδήματος είτε τα μη υποκείμενα στον φόρο αυτό εισοδήματα δεν υπερβαίνουν το ποσό των 24 000 γερμανικών μάρκων (DEM).

7 Κατά το άρθρο 1, παράγραφος 3, δεύτερη περίοδος, του EStG 1997, τα εισοδήματα των μη ευρισκόμενων σε συνεχή διάσταση συζύγων καθορίζονται σε δύο στάδια. Κατά το πρώτο, καθορίζεται το συνολικό ποσό των εισοδημάτων που προέρχονται εξ ημεδαπής και αλλοδαπής πηγής. Κατά το δεύτερο, τα εν λόγω εισοδήματα χωρίζονται στα υποκείμενα στον γερμανικό φόρο εισοδήματος και στα μη φορολογούμενα στη Γερμανία.

8 Κατά τον καθορισμό των εισοδημάτων που πραγματοποιήθηκαν τόσο στην ημεδαπή όσο και στην αλλοδαπή, λαμβάνεται υπόψη το σύνολο των εισοδημάτων των συζύγων, ανεξαρτήτως του αν προέρχονται από τη Γερμανία ή όχι. Οι συνδυασμένες διατάξεις των άρθρων 1a, παράγραφος 1, σημείο 2, και 1, παράγραφος 3, δεύτερη περίοδος, του EStG 1997 δεν προβλέπουν ειδικό κανόνα για τον τρόπο καθορισμού των εισοδημάτων, με συνέπεια η έννοια «εισοδήματα» να συνάγεται από τη γερμανική φορολογική νομοθεσία περί του φόρου εισοδήματος. Το αυτό ισχύει και για τα εισοδήματα τα οποία είτε δεν περιλαμβάνονται στη βεβαίωση που εκδίδει η φορολογική αρχή του κράτους κατοικίας είτε αναφέρονται ως μη υποκείμενα στον φόρο. Πράγματι, ελλείψει νομικών διατάξεων περί του αντιθέτου, η βεβαίωση αυτή θεωρείται ότι δεν έχει δεσμευτικό αποτέλεσμα.

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

9 Ο G. Meindl, αυστριακός υπήκοος, κατοικεί στο Dinslaken (Γερμανία). Η σύζυγός του, C. Meindl-Berger, είναι αυστριακή υπήκοος και κατοικεί στο Innsbruck (Αυστρία).

10 Κατά το 1997 (στο εξής: επίδικο έτος), ο G. Meindl πραγματοποίησε στη Γερμανία εισοδήματα από ελευθέρια δραστηριότητα και από άσκηση βιοτεχνικής δραστηριότητας, συνολικού ύψους 138 422 DEM. Κατά το επίδικο έτος, η σύζυγός του

γέννησε θυγατέρα. Κατόπιν αυτού, το αυστριακό Δημόσιο της κατέβαλε επίδομα λοχείας, ειδικό επίδομα μητρότητας και οικογενειακές παροχές. Κατά το αυστριακό δίκαιο, τα εισοδήματα που πραγματοποίησε η C. Meindl-Berger κατά τη χρονική αυτή περίοδο δεν φορολογούνται.

11 Το ζεύγος Meindl ζήτησε, σύμφωνα με τα άρθρα 26 και 26b του EStG 1997, να του χορηγηθεί το πλεονέκτημα της ενιαίας φορολογήσεως για το επίδικο έτος.

12 Το Finanzamt απέρριψε το αίτημα αυτό με το αιτιολογικό ότι δεν συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις των άρθρων 1a, παράγραφος 1, σημείο 2, και 1, παράγραφος 3, του EStG 1997. Συγκεκριμένα, κατά το Finanzamt, αφενός, το πραγματοποιηθέν στη Γερμανία τμήμα των εισοδημάτων του ζεύγους Meindl αντιστοιχούσε σε ποσοστό κατώτερο του ορίου του 90 % επί του συνολικού ποσού των εισοδημάτων τους και, αφετέρου, οι αντισταθμιστικές παροχές που έλαβε η C. Meindl-Berger από το αυστριακό Δημόσιο για τη μισθολογική της απώλεια, ήτοι το επίδομα λοχείας και το ειδικό επίδομα μητρότητας, χωρίς να συνυπολογίζεται το επίδομα τέκνου, ανέρχονταν σε 26 994,73 DEM, ποσό το οποίο υπερέβαινε το κατώτατο όριο των 24 000 DEM. Επιπλέον, οι αντισταθμιστικές παροχές για τη μισθολογική απώλεια δεν απαλλάσσονταν από τον φόρο εισοδήματος βάσει του EStG 1997, διότι δεν ρυθμίζονταν από διατάξεις του γερμανικού δικαίου. Εξάλλου, το γεγονός ότι οι εν λόγω παροχές δεν υπόκεινται στον φόρο εισοδήματος βάσει του αυστριακού δικαίου δεν ασκεί επιρροή για τον συνυπολογισμό τους κατά την εξέταση του αιτήματος περί ενιαίας φορολογήσεως.

13 Το Finanzamt έκρινε, κατά συνέπεια, ότι ο G. Meindl έπρεπε να φορολογηθεί ως άγαμος και καταλόγισε εις βάρος του το ποσό των 45 046 DEM ως φόρο επί του εισοδήματος του.

14 Κατόπιν υποβολής μιας άκαρπης αιτήσεως θεραπείας κατά της αποφάσεως αυτής του Finanzamt, το Finanzgericht δέχθηκε την προσφυγή που άσκησε ενώπιόν του ο G. Meindl. Το δικαστήριο αυτό έκρινε ότι ο G. Meindl δικαιούται να τύχει του πλεονεκτήματος της ενιαίας φορολογήσεως, σύμφωνα με τις συνδυασμένες διατάξεις των άρθρων 1a, παράγραφος 1, σημείο 2, και 26 του EStG 1997.

15 Κατόπιν αυτού, το Finanzamt άσκησε αναίρεση ενώπιον του Bundesfinanzhof. Κατά την άποψη του Finanzamt, οι προϋποθέσεις της ενιαίας φορολογήσεως δεν πληρούνται. Συναφώς, ισχυρίζεται ότι η C. Meindl-Berger έλαβε από το αυστριακό Δημόσιο για τη μισθολογική της απώλεια αντισταθμιστικές παροχές ύψους 26 994,73 DEM, ποσό το οποίο, αφενός, υπερβαίνει το κατώτατο όριο των 24 000 DEM και, αφετέρου, συνεπάγεται ότι τα πραγματοποιηθέντα στη Γερμανία εισοδήματα του ζεύγους Meindl συνιστούν ποσοστό κατώτερο του 90 % επί του συνολικού ποσού των εισοδημάτων τους. Επιπλέον, το Finanzamt θεωρεί ότι η έννοια «εισοδήματα» πρέπει να προσδιορισθεί και, εν συνεχεία, τα εισοδήματα κατά την έννοια αυτή να καθορισθούν αποκλειστικώς βάσει του γερμανικού φορολογικού δικαίου και όχι του δικαίου του κράτους της κατοικίας, ήτοι του αυστριακού δικαίου.

16 Το Finanzamt υποστηρίζει, ειδικότερα, ότι το συμβατό του κατωτάτου ορίου του 90 % προς το κοινοτικό δίκαιο έχει επιβεβαιωθεί με τις αποφάσεις της 14ης Φεβρουαρίου 1995, C-279/93, Schumacker (Συλλογή 1995, σ. I-225), και της 14ης Σεπτεμβρίου 1999, C-391/97, Gschwind (Συλλογή 1999, σ. I-5451).

17 Πράγματι, κατά την άποψη του Finanzamt, η προβλεπόμενη από το άρθρο 48 της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποιήσεως, άρθρο 39 ΕΚ) αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων δεν απαγορεύει κανονιστική ρύθμιση κράτους μέλους η οποία, ενώ παρέχει στα έγγαμα ζεύγη που κατοικούν στο οικείο κράτος μέλος το πλεονέκτημα της εφαρμογής του καλούμενου «συστήματος κατατμήσεως» («splitting»), εξαρτά τη χορήγηση του ίδιου φορολογικού πλεονεκτήματος στα έγγαμα ζεύγη που δεν κατοικούν σε αυτό από την προϋπόθεση ότι ουσιώδες τμήμα του συνόλου του εξ ημεδαπής και αλλοδαπής πηγής εισοδήματός τους φορολογείται στο εν λόγω κράτος μέλος.

18 Ο G. Meindl ζητεί την απόρριψη της αναιρέσεως.

19 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Bundesfinanzhof αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Αντιβαίνει στο άρθρο 52 της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποιήσεως, άρθρο 43 ΕΚ) η απόρριψη του αιτήματος φορολογουμένου, κατοίκου ημεδαπής, περί ενιαίας φορολογήσεως με τον κάτοικο Αυστρίας σύζυγό του, με τον οποίο δεν

βρίσκεται σε διάσταση, για τον λόγο ότι, αφενός, ο σύζυγος πραγματοποίησε εισοδήματα που υπερβαίνουν τόσο το 10 % των οικογενειακών εισοδημάτων όσο και το ποσό των 24 000 DEM και, αφετέρου, τα εισοδήματα αυτά δεν υπόκεινται στον φόρο εισοδήματος κατά το αυστριακό δίκαιο;»

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

20 Με το ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινισθεί αν το άρθρο 52 της Συνθήκης απαγορεύει στο κράτος μέλος της κατοικίας ενός φορολογουμένου να απορρίψει το αίτημά του περί ενιαίας φορολογήσεως με τον κάτοικο άλλου κράτους μέλους σύζυγό του, με τον οποίο δεν βρίσκεται σε διάσταση, για τον λόγο ότι ο σύζυγος πραγματοποίησε στο άλλο κράτος μέλος εισοδήματα που, αφενός, υπερβαίνουν τόσο το 10 % των οικογενειακών εισοδημάτων όσο και το ποσό των 24 000 DEM και, αφετέρου, δεν υπόκεινται στον φόρο εισοδήματος σε αυτό το κράτος μέλος.

21 Προκαταρκτικά, πρέπει να υπομνησθεί, αφενός, ότι, καίτοι η άμεση φορολογία εμπίπτει στην αρμοδιότητα των κρατών μελών, τα κράτη μέλη οφείλουν να ασκούν την αρμοδιότητα αυτή τηρώντας το κοινοτικό δίκαιο και, κατά συνέπεια, να απέχουν από κάθε διάκριση λόγω ιθαγενείας (βλ., υπ' αυτή την έννοια, την απόφαση της 13ης Νοεμβρίου 2003, C-209/01, Schilling και Fleck-Schilling, (Συλλογή 2003, σ. I-13389, σκέψη 22 και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία) και, αφετέρου, ότι οι κανόνες περί ίσης μεταχειρίσεως απαγορεύουν όχι μόνον τις εμφανείς διακρίσεις λόγω ιθαγένειας, αλλά και κάθε συγκεκαλυμμένη μορφή διακρίσεως η οποία, με την εφαρμογή άλλων κριτηρίων διαφοροποιήσεως, καταλήγει στην πράξη στο ίδιο αποτέλεσμα (προπαρατεθείσα απόφαση Schumacker, σκέψη 26 και η εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

22 Κατά πάγια νομολογία, δυσμενής διάκριση υφίσταται όταν εφαρμόζονται διαφορετικοί κανόνες επί παρεμφερών καταστάσεων ή όταν ο ίδιος κανόνας εφαρμόζεται επί διαφορετικών καταστάσεων (προπαρατεθείσες αποφάσεις Schumacker, σκέψη 30, και Gschwind, σκέψη 21).

23 Σε θέματα άμεσης φορολογίας, η κατάσταση των κατοίκων ημεδαπής δεν προσομοιάζει, κατά γενικό κανόνα, προς την κατάσταση των μη κατοίκων ημεδαπής, στον βαθμό που το εισόδημα που πραγματοποιεί στο έδαφος κράτους ο μη κάτοικος ημεδαπής αποτελεί, συνήθως, τμήμα μόνον του συνολικού του εισοδήματος, το οποίο συγκεντρώνεται στον τόπο της κατοικίας του, η δε προσωπική φοροδοτική ικανότητα του μη κατοίκου ημεδαπής, η οποία προκύπτει από το σύνολο των εισοδημάτων του και από την προσωπική και οικογενειακή του κατάσταση, μπορεί να εκτιμηθεί ευκολότερα στον τόπο όπου έχει το κέντρο των προσωπικών και περιουσιακών του συμφερόντων, ο οποίος αντιστοιχεί γενικώς στη συνήθη κατοικία του (απόφαση 1ης Ιουλίου 2004, C-169/03, Wallentin (Συλλογή 2004, σ. I-6443, σκέψη 15, και παρατιθέμενη νομολογία).

24 Πάντως, όπως προκύπτει από την απόφαση περί παραπομπής, ο G. Meindl είναι φορολογούμενος και κάτοικος του κράτος στο έδαφος του οποίου πραγματοποιεί το σύνολο σχεδόν των φορολογητέων οικογενειακών εισοδημάτων.

25 Συναφώς, πρέπει να επισημανθεί ότι τυγχάνει διαφορετικής αντιμετωπίσεως σε σχέση με τον κάτοικο ημεδαπής φορολογούμενο, του οποίου ο σύζυγος είναι επίσης κάτοικος ημεδαπής και πραγματοποιεί αποκλειστικώς εισοδήματα που δεν υπόκεινται στον φόρο εισοδήματος. Πράγματι, ο ευρισκόμενος σε αυτήν την κατάσταση φορολογούμενος μπορεί να τύχει του πλεονεκτήματος της ενιαίας φορολογήσεως.

26 Όπως τόνισε ο γενικός εισαγγελέας με το σημείο 36 των προτάσεών του, ο φορολογούμενος κάτοικος ημεδαπής, του οποίου ο σύζυγος κατοικεί στο ίδιο κράτος μέλος και πραγματοποιεί αποκλειστικώς εισοδήματα που δεν υπόκεινται στον φόρο, βρίσκεται, από αντικειμενικής απόψεως, στην ίδια κατάσταση με τον φορολογούμενο κάτοικο ημεδαπής, του οποίου ο κάτοικος άλλου κράτους μέλους σύζυγος πραγματοποιεί σε αυτό μόνον μη υποκείμενα στον φόρο εισοδήματα, διότι και στις δύο περιπτώσεις τα φορολογητέα οικογενειακά εισοδήματα προέρχονται από τη δραστηριότητα ενός μόνο συζύγου, ήτοι, σε αμφότερες τις περιπτώσεις, του φορολογουμένου που είναι κάτοικος ημεδαπής.

27 Συναφώς, πρέπει να διευκρινισθεί ότι, κατά το επίδικο έτος, η C. Meindl-Berger πραγματοποίησε στο κράτος μέλος της κατοικίας της μόνο μη φορολογούμενα εισοδήματα, καθόσον οι επίμαχες εν προκειμένω αντισταθμιστικές παροχές για την απώλεια του μισθού της δεν αποτελούν φορολογητέα εισοδήματα, σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία αυτού του κράτους μέλους.

28 Επιπλέον, πρέπει να υπογραμμισθεί ότι η προϋπόθεση της κατοικίας του συζύγου συνιστά απαίτηση την οποία μπορούν να πληρούν ευκολότερα οι ημεδαποί έναντι των υπηκόων των άλλων κρατών μελών που εγκαθίστανται στη Γερμανία προκειμένου να ασκήσουν εκεί οικονομική δραστηριότητα, καθόσον τα μέλη της οικογένειας αυτών κατοικούν συνήθως εκτός του εν λόγω κράτους μέλους (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 16ης Μαΐου 2000, C-87/99, Zurstrassen, Συλλογή 2000, σ. I-3337, σκέψη 19).

29 Υπό τις περιστάσεις αυτές, η αντιμετώπιση του G. Meindl, καίτοι είναι νυμφευμένος και πραγματοποίησε το σύνολο σχεδόν των φορολογητέων οικογενειακών εισοδημάτων στο κράτος της κατοικίας του, ως άγαμου φορολογουμένου, με το αιτιολογικό ότι η σύζυγος του κατοικεί σε άλλο κράτος μέλος όπου πραγματοποίησε μη φορολογούμενα εισοδήματα που υπερβαίνουν τόσο το 10 % των οικογενειακών εισοδημάτων όσο και το ποσό των 24 000 DEM, δεν μπορεί να δικαιολογηθεί. Πράγματι, το κράτος της κατοικίας του ευρισκόμενου σε αυτήν την κατάσταση φορολογουμένου είναι το μοναδικό κράτος που μπορεί να λάβει υπόψη την προσωπική και οικογενειακή κατάστασή του, καθόσον αυτός όχι μόνον κατοικεί εντός του εν λόγω κράτους αλλά, επιπλέον, πραγματοποιεί εκεί το σύνολο σχεδόν των οικογενειακών εισοδημάτων (βλ., κατ' αναλογία, την προπαρατεθείσα απόφαση Zurstrassen, σκέψη 23).

30 Δεδομένου ότι, εν προκειμένω, η προσωπική και οικογενειακή κατάσταση του G. Meindl δεν λαμβάνεται υπόψη για την εφαρμογή της ενιαίας φορολογήσεως, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι πρόκειται για δυσμενή διάκριση απαγορευόμενη από το άρθρο 52 της Συνθήκης (βλ., κατ' αναλογία, την προπαρατεθείσα απόφαση Wallentin, σκέψη 17 και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία), ανεξαρτήτως του ότι, αφενός, τα εισοδήματα των δύο συζύγων κατά το επίδικο έτος, σύμφωνα με την επίμαχη στο πλαίσιο της διαφοράς της κύριας δίκης απόφαση της φορολογικής αρχής, δεν υπερβαίνουν το κατώτατο όριο του 90 % και, αφετέρου, τα μη υποκείμενα στον γερμανικό φόρο εισοδήματος εισοδήματα υπερβαίνουν το ποσό των 24 000 DEM.

31 Συναφώς, πρέπει να επισημανθεί ότι η επίμαχη στο πλαίσιο της διαφοράς της κύριας δίκης κατάσταση διαφέρει θεμελιωδώς από εκείνη που οδήγησε στην προπαρατεθείσα απόφαση Gschwind, διότι στην υπόθεση εκείνη η χορήγηση του φορολογικού πλεονεκτήματος, το οποίο ζήτησε εν προκειμένω και ο G. Meindl, στα έγγαμα ζεύγη που δεν κατοικούν στην ημεδαπή μόνον υπό την προϋπόθεση ότι τουλάχιστον το 90 % του εξ ημεδαπής και αλλοδαπής πηγής εισοδήματός τους φορολογείται στο κράτος μέλος της εργασίας ή, στην περίπτωση μη υπερβάσεως του κατωτάτου αυτού ορίου, ότι το εξ αλλοδαπής πηγής εισόδημά τους που δεν φορολογείται σε αυτό το κράτος μέλος δεν υπερβαίνει ένα ορισμένο ποσό, κρίθηκε συμβατή προς τη Συνθήκη, καθόσον διασφαλιζόταν η δυνατότητα να ληφθεί υπόψη η προσωπική και οικογενειακή κατάστασή τους στο κράτος της κατοικίας τους. Πάντως, στην υπόθεση της κύριας δίκης δεν συντρέχει τέτοια περίπτωση.

32 Κατόπιν των ανωτέρω, στο υποβληθέν ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 52 της Συνθήκης απαγορεύει στο κράτος μέλος της κατοικίας του φορολογουμένου να απορρίψει αίτημά του περί ενιαίας φορολογήσεως με την κάτοικο άλλου κράτους μέλους σύζυγό του, με τον οποίο δεν βρίσκεται σε διάσταση, για τον λόγο ότι ο σύζυγος πραγματοποίησε στο άλλο κράτος μέλος εισοδήματα που υπερβαίνουν τόσο το 10 % των οικογενειακών εισοδημάτων όσο και το ποσό των 24 000 DEM και τα εισοδήματα αυτά δεν υπόκεινται στον φόρο εισοδήματος στο άλλο κράτος μέλος.

Επί των δικαστικών εξόδων

33 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφαίνεται:

Το άρθρο 52 της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποιήσεως, άρθρο 43 ΕΚ) απαγορεύει στο κράτος μέλος της κατοικίας του φορολογουμένου να απορρίψει αίτημά του περί ενιαίας φορολογήσεως με τον κάτοικο άλλου κράτους μέλους σύζυγό του, με τον οποίο δεν βρίσκεται σε διάσταση, για τον λόγο ότι η σύζυγος πραγματοποίησε στο άλλο κράτος μέλος εισοδήματα που υπερβαίνουν τόσο το 10 % των οικογενειακών εισοδημάτων όσο και το ποσό των 24 000 DEM και τα εισοδήματα αυτά δεν υπόκεινται στον φόρο εισοδήματος στο άλλο κράτος μέλος.

(υπογραφές)